

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Den fg. formand (Grete Schødts):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Første behandling af lovforslag nr. L 18: Forslag til lov om ændring af lov om ændring af lov om social bistand m.v.

Af socialministeren (Karen Jespersen).
(Fremsat 4/10 95).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Peder Sass (S):

Dette lovforslags bestemmelser om at give kommunerne adgang til at yde økonomisk tilskud til forældre på børnepasningsorlov blev i sin tid gennemført for at motivere forældre til at tage børnepasningsorlov og dermed bidrage til en nedbringelse af ventelisterne til dagpasningstilbud. Som loven er udformet, er det frivilligt for kommunerne, om de vil yde tilskud, og hvor stort tilskuddet skal være; dog må det maksimalt være på 35.000 kr.

Siden begyndelsen af 1994 har der været en tendens til, at tilskud især gives til de mindste børn, som også er dem, der belaster ventelisterne mest. Dette indikerer, at kommunerne faktisk bruger det supplerende tilskud i bestræbelserne for at nedbringe ventelisterne.

Som jeg tidligere har sagt, bruger kommunerne tilskuddet som et incitament for forældre til at gå på børnepasningsorlov.

I Socialdemokratiet er vi tilfredse med, at vi gennem denne lov har givet forældrene mulighed for at foretage et valg, og da loven om børnepasningsorlov nu er gjort permanent, finder vi det naturligt, at revisionsbestemmelsen ophæves, så muligheden for at give suppleren-

de tilskud ligeledes bliver permanent. Vi støtter derfor lovforslaget.

Lars Løkke Rasmussen (V):

Det er jo ikke nogen hemmelighed, at vi i Venstre ikke er varmhjertede tilhængere af forældreorlovsordningen i den form, den har nu. Til gengæld er vi i Venstre stærke tilhængere af, at kommunerne udstyres med mest mulig frihed i deres børnepolitik, også i den del af børnepolitikken, der handler om at tilvejebringe det fornødne antal pasningspladser. Og i det lys er vi naturligvis positive over for, at kommunerne frivilligt kan give et supplerende kommunalt tilskud til forældre på forældreorlov. Men jeg vil gerne betone, at vi i Venstre faktisk gerne ser, at kommunerne får endnu mere og endnu større frihed.

Forældreorlovsordningen blev jo i sin tid indført som et arbejdsmarkedspolitisk instrument. Da det så slog helt fejl, har man siden haft travlt med at betone ordningens børne- og familiepoltiske dimension, nemlig muligheden for, at forældre i en periode i et barns første år kan være hjemme sammen med barnet.

I Venstre er vi stærkt optaget af at give det enkelte forældrepar de bedste muligheder for at være forældre og udfylde deres forælderrolle frem for en stiv forældreorlovsordning, som dybest set er uretfærdig i forhold til den voksende gruppe forældre, der aktivt vælger at træde helt eller delvis ud af arbejdsmarkedet for at udfylde deres forælderrolle.

Det er derfor, vi i Venstre gerne så kommunerne udstyret med mere handlefrihed end den handlefrihed, der ligger i at kunne give supplerende tilskud til orlovsydelsen, først og fremmest friheden til at lade den kommunale udgift ved børns pasning følge det enkelte barn, så forældrene får fuld frihed til selv at bestemme, under hvilke former deres børn skal tilbringe dagtimerne uden for hjemmet, mens forældrene er på arbejde, eller frihed til eventuelt selv at være hos deres børn i den periode, hvor de er små.

Derfor har Venstre sammen med Det Konservative Folkeparti i vores fælles oplæg til finansloven for 1996 peget på, at kommunerne bør have større frihed til selv at bestemme forældrebetalingen i institutionerne mod så til gengæld at lade pengene følge barnet.

I en række kommuner er det jo sådan, at pasningsfrekvensen nærmer sig de 100 pct., og i de kommuner vil man faktisk med et fingerknips

kunne indføre en retfærdig – og jeg fristes til at sige solidarisk – ordning, hvor der kan indføres fuld frihed for alle forældre med en ganske minimal takstforøgelse til følge for de forældre, der fortsat ønsker et kommunalt pasningsstilbud til deres børn.

Se, det ville være et børne- og familiepolitisk fremskridt, der vil noget. Ikke noget med et bedrevidende samfund, der gerne vil støtte dem, der vil tilbringe 26 eller 52 uger sammen med deres børn, men som til gengæld ser ned på dem, der vælger at tilbringe 2 eller 3 år sammen med deres børn.

I Venstre ser vi frem til, at regeringspartierne, som gang på gang betoner forældreorlovens børne- og familiepolitiske succes, tør tænke den tanke igennem og f.eks. støtte den ordning, jeg her har skitseret, eller acceptere Venstres og Det Konservative Folkepartis forslag om at afsætte 100 mio. kr. fra satspuljerne til forsøg med frit valg på dagpasningsområdet.

Jens Jørgensen (KF):

Jeg lyttede med stor interesse til hr. Lars Løkke Rasmussens indlæg, og jeg skævede en lille smule til dagsordenen, for jeg spekulerede lidt på, om det egentlig var en stor diskussion om børnepasningsorlov og familiepolitik. Uanset at jeg har megen sympati for de pågældende ting, nåede jeg alligevel ad mystiske og uransagelige veje tilbage til, at det, som det vel egentlig drejer sig om, er, om en revisionsbestemmelse skal fastholdes i det lovgrundlag, der egentlig blev besluttet i juni måned 1993. Som jeg ser det, fik vi altså en lov om orlov til børnefamilier til pasning af deres børn, som blev permanent pr. 1. januar 1995.

Der var en gammel revisionsbestemmelse fra 1993 om kommunernes muligheder for inden for en maksimumramme at yde tilskud, og det drejer sig om, hvorvidt man skal køre dét videre i et års tid eller to eller tre eller man skal slette den revisionsbestemmelse.

Holder vi os behårdt til lovforslaget, drejer det sig altså om, at denne revisionsbestemmelse skal ud, således at kommunerne fremover inden for den ramme, der er, frit kan vælge, om de vil yde det tilskud.

Det synes vi fra Det Konservative Folkeparti er et ganske fortrinligt lovforslag, og derfor støtter vi det, og vi vil give tilsagn om en hurtig og elskværdig udvalgsbehandling af den pågældende sag.

Villy Søvndal (SF):

Jeg er heller ikke i stand til at holde en voldsomt lang og indigneret tale over et lovforslag, der er ren teknik. Da loven blev vedtaget, blev det samtidig vedtaget, at den skulle revideres, og det er formentlig derfor, den er på dagsordenen i dag. Det, der sker nu, er, at muligheden for at give tilskud bliver gjort permanent.

Jeg synes bare, man kan konstatere, at det, der er sket i mellemtiden, er, at stadig færre kommuner giver dette tilskud, og at de kommuner, der gør det, giver stadig mindre, og dermed holder den profeti, der var under sidste års finanslovforhandlinger, ikke. Da man sænkede dagpengesatsen for forældreorlov fra 80 pct. til 70 pct., var regeringens melding, at det skete der ikke så meget ved, for man ville opfordre kommunerne til i højere grad at dække hullet ved at gå ind med et tilskud. Vi kan i dag konstatere, at det er gået stik modsat, men det venter vi tilbage til under den forespørgselsdebat om børnepasningsområdet og børnepolitikken, som SF har anmeldt.

Bjørn Elmquist (RV):

Vi støtter forslaget og dets intentioner. Vi håber ikke, at det bliver til en slags sovepude for kommunerne, så de ikke tager ordentligt fat på pasningsgarantien, men vi får jo se, om det udvikler sig i den retning. Det håber vi ikke.

Vi støtter lovforslaget.

Tom Behnke (FP):

Det er ikke nogen hemmelighed, at Fremskridtspartiet er imod orlovsordningerne. Derfor er vi også imod, at kommunerne har mulighed for at give supplerende tilskud, og derfor er vi imod, at ordningen med supplerende tilskud fra kommunerne gøres permanent.

Bruno Jerup (EL):

Lovforslaget hedder meget sigende forslag til lov om ændring af lov om ændring af lov om social bistand m.v. – det kan næsten ikke siges mere kringlet!

Men Enhedslisten er af den opfattelse, at det nuværende økonomiske grundlag for forældrene på børnepasningsorlov er for lavt. Forældreorlovsydelsen burde forhøjes, så det ligger på linje med det maksimale dagpengebeløb, og loven burde ændres, så den i højere grad fremmer ligestillingen mellem kønnene. Men den slags er jo slet ikke med i regeringens overvejelser i denne samling.

Det foreliggende lovforslag er en fastholdelse af status quo, idet forslaget blot giver fortsat mulighed for, at kommunerne kan yde et ekstra økonomisk tilskud til forældre på orlov.

Vi kan konstatere, at det, kommunerne yder, er meget forskelligt, hvilket jo også er den oprindelige lovs intention. Men det betyder, at et forældrepar i to nabokommuner – som i realiteten kan bo ved siden af hinanden – kan få vidt forskellige tilskud. Den ene 0 kr. og den anden 2.917 kr. om måneden.

Men den forskelsbehandling eksisterer allerede i dag, så med disse kritiske bemærkninger kan vi kun sige, at Enhedslisten har tænkt sig at stemme for lovforslaget.

Socialministeren (Karen Jespersen):

Jeg vil indskrænke mig til at takke for den brede støtte og tilslutning til lovforslaget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Den fg. formand (Grete Schødt):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

13) Første behandling af lovforslag nr. L 19: Forslag til lov om ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel. (Ændring af arbejds-giverperioden).

Af socialministeren (Karen Jespersen). (Fremsat 4/10).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Jørn Pedersen (S):

Det er jo en finanslovforslagsdag, kan man sige, og nu kommer der et nyt lovforslag fra regeringen med henblik på, hvordan man skal forbedre forholdene i statskassen.

Her har vi et forslag, der giver merindtægter og mindre udgifter på 300 mio. kr., og det går i al sin enkelhed ud på, at arbejds-giverperioden, der for nærværende er på 2 uger, forlænges til 3 uger.

Vi synes i Socialdemokratiet, at det er udtryk for den sociale balance, der er i hele regeringens finanslovsoplæg, og vi synes helt klart, at det må være et forslag, der kan samle bred støtte, og det gør vi bl.a. ud fra den betragtning – man kan lige så godt tage forskud på glæderne – at vi jo har oplevet, at den periode, der er arbejds-giverbetalt, har været noget forskellig, hvis man kigger på den 22-årige historie, denne ordning har haft, idet det i starten i 1973 var sådan, at arbejds-giverperioden var på 5 uger og vi nu taler om at forlænge den fra 2 uger til 3.

Jeg har også med interesse kunnet notere, at i perioden fra 1983 til 1987, hvor det som bekendt ikke var Socialdemokratiet, der var det ledende regeringsparti, men vistnok et andet parti og vistnok med nogen deltagelse af partier, der også er repræsenterede i den nuværende regering, var det mærkeligt nok en arbejds-giverbetalt periode på 13 uger, vi havde, oven i købet kombineret med en karensdag.

Så når vi i forbindelse med de nuværende finanslovsforhandlinger siger, at også arbejds-giversiden skal bidrage til stramningen, synes vi, det er meget fornuftigt afbalanceret. Og jeg forventer faktisk bred tilslutning, og at mange partier vil sige ligesom Socialdemokratiet: Dette lovforslag er udtryk for en god idé, så det vil vi gerne støtte.

Lars Løkke Rasmussen (V):

Jeg må jo skuffe den socialdemokratiske ordfører, men jeg tror nu næppe, at den socialdemokratiske ordfører er så overrasket over det, som man kunne få indtryk af ved alene at lytte til det, der blev sagt fra talerstolen.

Vi kan i Venstre ikke medvirke til vedtagelse af det forslag, der her er fremsat. Det er jo endnu en gang et lovforslag fra regeringen, som forøger de økonomiske byrder, som det danske erhvervsliv skal slæbe rundt på. 300 mio. kr. om året skal det erhvervsliv, der i forvejen lider